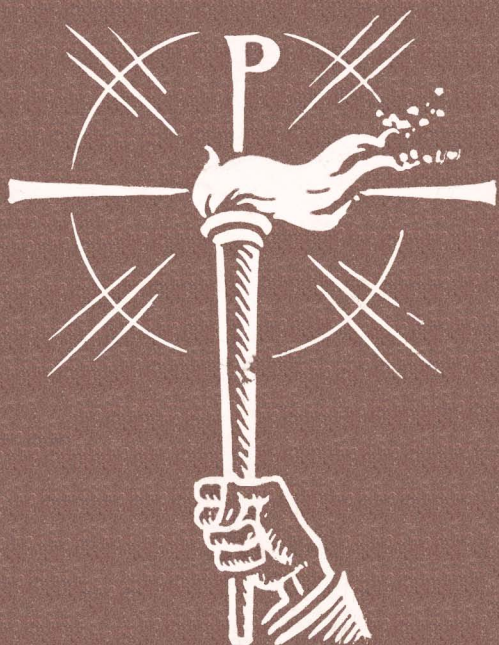

ENDREFALVY OTTÓ

FÉRFIAK, SZENTEK

KORDA R.T. KIADÁSA BUDAPEST

ENDREFALVY OTTÓ:

FÉRFIAK, SZENTEK

(LEGGYAKORIBB VÉDŐSZENTEK ÉLETE)

BUDAPEST, 1944

K O R D A R. T. K I A D Á S A

Nihil obstat. Dr. Stephanus Kosztolányi censor dioecesanus. Nr. 3763/1942.
Imprimatur. Strigonii, die 20. Maii 1942. Dr. Joannes Drahos vic. gen.

Nyomatott: Korda R. T. nyomdájában, Budapest, VIII., Csepregy-utca 2.

MOST TEHETSZ VALAMIT

magadért! Megismerheted védőszented életét és utánozhatod őt. Egy életre szóló barátságot köthetsz ezzel az értékes egyéniséggel, kialakult igazi férfijellemmel: védőszentedd.

. . . És mi lenne, ha minden este elolvasnál egy-egy életrajzot ebből a kötetből, kissé elgondolkodnál róla és összehasonlítanád önmagaddal, alakuló, fejlődő lelkeddel? Ha megismerkednél a történelem és az örökkévalóság legkiválóbb férfialakjaival, a nagy szentekkel?! Ebben akar segíteni ez a kis kötet.

TEHETNÉL VALAMIT MÁSOKÉRT IS!

Megismertethetnéd barátaidat védőszentjük életével. Add tovább, ajánld, terjeszd a védőszentek életét! Segíts te is, hogy minden magyar fiú megismerje védőszentje életét!

Szent Béla

(Ünnepe április 23. — † 997. — Sírja Prágában.)

Szent Béla (*Adalbert*) csehországi grófi családból származott. Gyermekkorai betegségében szülei fogadalmat tettek, hogy Istennek szentelik, ha életben marad és nemsokára a magdeburgi püspökre bízta nevelését. Diákkorában az éleseszű fiú összebarátkozott a későbbi III. Ottó császárral, kivel nagy terveket szőttek hódításokról, a pápa felszabadításáról. Bérmlásakor az őt bérmló magdeburgi püspök keresztnevét vette fel, ettől kezdve Vojtsech helyett Adalbert, azaz Béla. 982 körül Ditmár prágai püspök szentelte pappá. Mint fiatal pap ott áll *püspöke halálos ágyánál*, aki nagyon fél a haláltól, mert életében túl sokat törődött a földi sikerekkel és előléptetésekkel. Adalbert bőjtöléseit, imáit, jócselekedeteit ajánlja fel a haldokló lelkéért. A prágaiak őt kívánják új püspöküknek. Mint *prágai püspök* jövedelmének egynegyedét az Isten házára, egynegyedét a szegényeknek, negyedét a papság fenntartására adja. Amilyen lelkesedéssel fogadták a prágaiak, annyira ellene fordulnak később, mikor látják, hogy pogány szokásaikat, kicsapongásaikat és babonáikat nem nézi el. Ott-hagyja püspökségét, Rómába megy a pápához és

ott bevonul egyszerű szerzetesnek a Szent Elek-kolostorba. Miközben ifjúkori barátja, III. Ottó császár diadalmas sereg élén bevonul Rómába, ő mint ismeretlen, egyszerű szerzetes sürol, mosogat, fát hord a kolostorban . . .

A pápa parancsára visszatér Prágába; *Magyarországon át utazik* haza, ahol *Géza fejedelem* nagy örömmel és tisztelettel fogadja (992). Prágában azonban a csehek pogány vadsága, mely az ünnepeket sem tartja meg és még a templomok menedékjogát a bűnösök számára sem tiszteli, elkeseríti a szent püspököt. Magyarországra utazik, ahol a 994—95. években térít és Géza fiát, *Vajkot István névre kereszteli*. Hazánkból tovább utazik Rómába, hol ismét kolostorba vonul. A császárkoronázásra érkező III. Ottó azonban utóbb magával viszi haza. Útközben értesül, hogy otthon ellenségei rokonait kivégezték, birtokait elrabolták és ezért Lengyelország felé fordítja útját. A *lengyelek térítő apostola* lesz. Boleslo herceg segíti őt munkájában. Később öccsével együtt a poroszok megtérítésére indul, de eredményes működése nyomán a pogányok gyűlölete feltámad ellene és Tenkitten-nél elfogják. Megkötözve is ellenségeiért imádkozik és kísérőt így buzdítja: „Akiért szenvedünk, hatalmasabb minden földi hatalmasságnál. Vele senki sem versenyezhet, jóságának nincs határa.” Egy pogány *germán pap lándzsával átszúrja*, holttestét a lengyelek kiváltották és a gnézeni székesegyházban temették el, innen később Prágába került. *Egész élete vértanúság volt,*

küzdelem a pogány durvaság, élvezetvágy és babona ellen. Királyokat keresztelt, országokat indított el a kereszténység útján, népeket térített, sehol hálát nem várt, sok hálátlanságot kapott, önzetlenül csak Jézusért dolgozott.

Dolgozni és tűnni Jézusért!

Az Egyház imája: Mindenható örök Isten, aki a mai napon Szent Béla vértanút és püspököt szenvedéseinek érdemeiért szentjeid társaságába vetted, add nekünk, kérünk, hogy példáját követve eljussunk az örök hazába. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Fournet Szent András

(Ünnepe május 13. — * 1752. Maillé, Franciaország. —
† La Puye, Franciaország, 1834 május 13.)

Csodálatosak a jó Isten útjai! Nyughatatlan, felületes és könnyelmű fiatalemberből mit tud csinálni Isten kegyelme és a komoly akarás! Fournet András igazán nem „született szentnek”. Tíz testvére közül *a kilencedik*. Gyermekkorában szeretetreméltó, de nagyon *pajkos és lusta* fiú volt, még a kollégiumból is hazaszökött, mert *nem akart tanulni. Jogászkorában* minden úri háznál szívesen látták jó modoráért, valóságos „*aranyifjú*” vált belőle a társaságban. Kalandos természete *katonasághoz* vitte, végül sehol sem tudott elhelyezkedni és ő, aki azt vallotta, hogy „*életrevaló fiatalember nem megy el papnak*”,

mégis belépett a poitiers-i szemináriumba. Isten különös kegyelme a könnyelmű fiatalemberből mégis jó papot nevelt. Igaz, hogy első prédikációjába teljesen belesült, Isten elbizakodottságát akarta ezzel megleckéztetni, de a kudarc csak erős elhatározást csiholt ki lelkéből, hogy csak azért is jó szónokká akarja magát nevelni, ami sikerült is. Ötévi káplánkodás után már *plébános* saját szülőfalujában. Buzgó lelkipásztor, de a mellett szeret úri módon élni, *vendégeskedni*. Egyszer éppen vendégségre terítettek, amikor ebédlőjébe benyit egy koldus. András zsebében nincs pénz, mire az elutasított koldus azt morogja: „Plébános úrnak nincs pénze? Hát ez az ezüstevőeszközös, gazdag terített asztal honnan kerül akkor?” Ettől kezdve András a leg-egyszerűbben élt, rákényszerítette magát Krisztus igazi követésére. Prédikációi is egyre mélyebb hatásúak lettek.

A *francia forradalomban* gerinces pap létére nem tette le az alkotmányesküt, inkább *kivándorolt Spanyolországba*, hol éveken át élt *szegénységben* és honvágytól gyötörve. 1797-ben csalóka hírek hatása alatt visszatér hazájába, de *csak titokban*, pajtáiban, erdei barlangokban gyűjtheti össze híveit, nem egyszer szalmakazlakba kell rejtőznie a vallásüldöző kormány csendőrei elől. Az üldözés idején alapíttatja egyik lelki gyermekével, Bichier de Agnes Erzsébettel leányok nevelésére a *Szent Kereszt-szerzetet*. A forradalmi idők elmúltával sok munkájába kerül szétzüllesztett plébániáján a hívek lelki éle-

tének helyreállítása. 68 éves korában elbúcsúzik plébániájától, hátralevő éveit a Szent Kereszt Leányai szerzet elterjesztésének szenteli. 1834-ben, 82 éves korában halt meg. XI. Pius pápa avatta szentté 1933-ban. Élete a Gondviselés és a kegyelem remekműve: a társaságbeli aranyifjúból hogyan tüzesíti ki Isten kegyelme a hiúság és élvezetvágy salakját, hogy alázatos, munkás aranylélekké váljék.

Lásd meg Isten kezét életedben és hallgass mindíg a kegyelem szavára, mint Szent András!

Ima: Úr Jézus, aki alázatos és szegény voltál, add, hogy Szent András példájára mi is levette a földies élniakarást, a gazdagsághoz való ragaszkodást és gőgösséget, magunkra öltjük az alázatosságban és önmegtagadásban a mi Urunk Jézus Krisztushoz való hasonlóságot. Amen.

Páduai Szent Antal

(Ünnepe június 13. — * 1195. Lissabon, Portugália. — † 1231. június 13. Pádua, Olaszország. — Sírja ugyanott.)

Ki ne ismerné Páduai Szent Antalt? És mégis milyen kevesen ismerik igazán! Életéről sok legenda maradt fenn, pedig a valóság és jelleme sokkal csodálatosabbak a legendáknál. Előkelő családból származott, Ferdinand névre keresztelték. 15 éves korában belép *Lissabonban* az *Ágoston-rendi* kanonokok közé, majd a szigorúbb koimbrai kolostorba kérérdzkedik. Marokkóból

Koimbrába hozzák 5 ferences vértanú testét, ennek hatása alatt misszionárius akar lenni és belép *Szent Ferenc rendjébe*. Ekkor veszi fel az öskereszténység nagy szentjének, Remete Szent Antalnak tiszteletére az *Antal* nevet. *Marokkóba megy hithirdetőnek*, de megbetegszik és ezért kénytelen visszatérni Olaszországba, ahová éppen az 1221. évi rendi nagykáptalanra érkezik. Itt észre sem veszik a lesoványodott, beteges Antalt, aki aztán *alázatosságból éveken át elrejti nagy képzettségét*, kiváló tudását, és szolgálai munkákat végez a kolostorban. Egy véletlen folytán kiderül szónoki képessége. Ettől kezdve egész Felső-Olaszországot bejárja, *szónoklatai* ezeket térítenek meg és vezetnek vissza az *albi* eretnekektől megtévesztett tömegből az Egyházba. *Páduában* tízezrek hallgatták. Ő pedig szerette és sajnálta a gazdagokat, mert szerinte „*a gazdagság tövis, mely szúr és gaddja vérért szívja ki*“, de méginkább szerette a *szegényeket*. Egy fogoly kiszabadításáért képes volt életét kockáztatni, kieszközölte a szegény adósok védelmét a kizsarolással szemben. Nagyon szerette a tudományt, de nagy tudása mellett is gyermeki alázattal tisztelte a *his Jézust*, aki többször megjelent neki. A sok munka elnyűtte egészségét, 36 éves korában halt meg. Haldokolva egy Mária-himnuszt énekelt. Utolsó szavai ezek voltak: „*Látom az Urat!*“ Június 17-én, *kedden* temették, azóta a *kedd* Szent Antal napja. Mikor szenttéavatásakor sírját felbontották, nyelvét, mellyel annyi jót tett, épségben találták meg. Alázatossága, kitartása, önmegtagadó élete, a szegények

iránti szeretete, lelki függetlensége a gazdagságtól és földi dolgoktól, ma is követésére vonzanak bennünket.

„Boldogok a lelki szegények, mert övék a mennyek országa.“

Ima: Úr Jézus, aki mondottad: ha nem lesztek olyanok, mint a kisdedek, nem mentek be a mennyek országába: add nekünk Isten gyermekeinek tisztaszívűségét, alázatosságát és jószágát. Segíts, hogy Szent Antal példáját kövessük tanításod megvalósításában és kiváló Szentedtől ne csak apró földi elveszett dolgok megtalálását várjuk, hanem segítségét érezhessük a legnagyobb kincs, a mennyország megtalálásában. Amen.

Zaccaria Szent Antal

(Ünnepe: július 5. — * 1502. Cremona, Olaszország. — † 1539. július 5. Cremona. — Sírja Milánóban.)

Páduában tanult, *orvos* lett szülőföldjén. Idővel rájött, hogy Isten nem a test, hanem a *lelkek gyógyítására* hívja. Elvégzi a teológiát és 1528-ban pappá szentelik, ettől kezdve a lelkek orvosa. „Mindenkinek mindene” lett, mint Szent Pál apostol, akit mélységesen tisztel. *Milánóba* költözik, ebbe a sokat szenvedett városba, melyet felváltva, hol a francia király, I. Ferenc, hol V. Károly császár hadai foglalnak el és ahol a sok háborúskodás tönkre tette az erkölcsöket. Itt Ferrari Bertalan és Morigia Antal matematikusból pappá lett *barátaival új szerzetet* alapít, a Szent Pál apos-

tolról elnevezett *paulinusokat* (vagy barnabítákat). Lelkipásztori munkájukkal, példájuk néma prédikációjával sok bűnöst *megtérítenek* a romlott városban. Külön egyesületet alapít családapák számára, női szerzetet, az angyali „angelikákat” az erkölcsi veszélyben forgó leányok gondozására, szokásba hozza farsang utolsó három napján a 40 órai engesztelő szentségimádást. 1539 nyarán megbetegszik, édesanyja karjai közt lehel ki szép lelkét. Példája követésére buzdít, csengien füledbe kortársának, III. Pál pápának szava:

„*Ilyen férfiakra van szüksége az Egyháznak!*”

Ima: Úr Jézus, lelkek orvosa, gyógyítsd meg Szent Antal közbenjárására lelki sebeinket, térítsd meg a bűnösöket és add, hogy Szent Antal példájára mi is buzgó apostolkodással terjesszük a béke és igazság, a szeretet és tisztaság országát a földön. Amen.

Szent Ágoston

(Ünnepe aug. 28. — * 354. Tagaste, Északafrika. — † 430. Hippó. — Sírja Páduában.)

A tagastei pogány kishivatalnok és nehéz házassága keresztjét viselő *Szent Monika* gyermekét érzéki afrikai vére és rossz olvasmányok, barátok *karthagói* egyetemi évei alatt züllésbe vitték. A *manicheus* eretnekségben kereste az igazságot. Szent édesanyja 18 éven át hiába imádkozott megtéréseért. *Milánóba* kerülve állásba mint szónoklat-tan tanár kíváncsiságból meghallgatta a

kiváló püspök, *Szent Ambrus* beszédeit, hogy mint szónok tanuljon tőle. A beszédek megfogták lelkét és anyja biztatására beiratkozott hitujonc-nak. 387 húsvétján megkeresztelkedett. Nagy akarat erővel eltépte magát a bűntől, szakított eddigi barátaival és azzal, aki eddigi életének rossz szelleme volt. A kísértéseket azzal győzte le: *Ha mások meg tudták tenni, Ágoston, miért ne tudnád te is?*” Afrikába visszatérve *Hippóban* pappá, majd püspökké lesz. Keservesen megbánja a bűnben elpazarolt éveket és kemény élettel igyekszik vezekelni. Rengeteget dolgozik, híres szónoklatai és írásai legyőzik a manicheus eretnekséget és a kegyelmet tagadó, az emberi akaratot túlzó *pelagiánus* tévtanítást. „Vallomásai”-ban leírja megtérése történetét, a hosszú igazságkeresés útját, mely alatt megtapasztalta, hogy *„nyugtalan a mi szívünk, míg meg nem nyugszik benned, Istenünk! . . .”* Miközben a vandálok ostromolták Hippót, húnyta le szemeit 430-ban, azonban nagy szelleme utat mutat azóta is mindazoknak, akik az igazságot keresik. Élete nagy tanulság és biztatás azoknak, akik gyenge akarattal bűnök hálójában vergődnek.

„Ha mások meg tudták tenni, miért ne tudnád te is?!”

Ima: Ūr Jézus, aki örök szomjúságot oltottál belénk az igazság és a boldogság után, add, hogy ne tévutakon keressük az igazságot és ne bűnös élvezetekben a boldogságot, melyektől csak még szomjasabb lesz a lelkünk, hanem a Te tanításodban és példádban, aki az út, igazság és

élet vagy számunkra. Add, hogy nyughatatlan szívünk megtalálja az igazi boldogságot Tenálad. Amen.

Szent Dezső

(Ünnepe május 23. — * 556. Autun. — † 607. Persieu. —
Tetemei a viennei székesegyházban.)

„Boldogok, akik üldözést szenvednek az igazságért, mert övék a mennyek országa.” Ez a világoslátású, nagyműveltségű szent is mennyi üldözést szenvedett az emberi kicsinyességtől! Bűnös önzés, kegyetlen élvezetvágy agyarkodtak ellene, mivel Krisztus világosságát merte hirdetni a bűn sötétségében ülőknek.

Régi *burgund* családból származott és mivel fiatalkorában lelkesen olvasta a régi *klasszikus írókat*, szülei a viennei püspök mellé küldték tanulni. A szentéletű püspök mellett pappá nevelődött, idővel *viennei érsek* lett. Mivel nagy szeretettel foglalkozott a régi irodalom remekeivel, rosszakarói feljelentették Nagy Szent Gergely pápánál „pogánysága” miatt, azonban a pápa utóbb rájött, hogy Dezső érsekben mekkora buzgóság ég és ezért rábízta az Angliában megindult térítések ellenőrzését. Az erkölcstelen özvegy *Brunhilda* keleti frank királynét gyilkosságai és egykori házasságtörései miatt bűnbánatra intette, azonban a sértett királyné bosszút állt és rágalmak alapján *száműzette* az érseket. Száműzetésében az a *kis olaj*, melyet lámpájában

magával hozott, sohasem fogyott ki, így tanulhatt és olvashatott. Sokakat megtérített itt is és lámpája olajától csodásan meggyógyultak a betegek. Brunhilda királyné végül is megengedte visszatérését, de mikor neki és unokájának, II. Theodoriknak bűneit újra szemére hányta, orgyilkosokkal meggyilkoltatta Persieuban, éppen, amikor a templomba akart belépni.

Tudomány és hit!

Ima: Úr Jézus, ki az út és igazság és élet vagy, add nekünk az igazi tudás és erős hit nagy ajándékát, hogy Szent Dezső példájára mi is megtaláljunk Téged, ki a világ világossága vagy és sose járjunk bűnök lelki sötétségében. Amen.

Assisi Szent Ferenc

(Ünnepe okt. 4. — * 1182. Assisi. — † 1326. okt. 3. Assisi. — Sirja az assisi bazilikában. — A „*Fioretti*” — „virágoskák” — őrzik életének utolérhetetlenül kedves és jellegzetes legendáit. Életét *Giotto* híres assisi és firenzei freskósorozatai örökítették meg. — Magyar életrajzát *Balanyi György* írta meg.)

Az assisi posztókereskedő, Bernardone Péter fia, kit apja Francesco-nak, „kis franciának” becéz, fiatalkorában az assisi fiatalság bohém vezére, szereti a dalt és mulatságot, rajong a lovagi játékokért, a tréfák mestere, de sohasem válik közönségesse és züllötté. Jószívűségében atyja távollétében szétosztogatja a szegények közt a posztóraktárt, amiért atyja utóbb az assisi

püspök előtt kitagadja, mire Ferenc ezt válaszolja: „Mostanig Bernardone Pétert neveztem atyámnak, de ezentúl az Úrnak akarok szolgálni. Ezentúl már nem azt mondom, atyám Bernardone Péter, hanem egyedül ezt: Mi Atyánk, ki vagy a mennyekben.”

Egy templomocskában hallja az Úr szavát: „Ferenc, *építsd fel* dűledező házamat“, ezt szó szerint veszi, saját örökségét is beleöli (ezért *Porciunkula* = örökségecske, részecske = lesz a kis templom neve). Majd az Úr Jézus szegénységét utánozva a legszegényebb itáliai földművesek barna csuháját ölti magára, mezítláb koldulva és prédikálva jár körül. A szegénységet és éhséget Jézusért úgy szereti, mint a vőlegény a szépséges menyasszonyát: eljegyzi magát a szegénység *Úrnőjével*, önkéntes örök szegénységifogadalmat tesz.

Példája és szavai óriási hatással vannak kortársaira. *Mosolyogva viselt szegénységének* láttára az elkeseredett szegények megtanulnak újra imádkozni, a gazdagok közül sokan elszégyenlik magukat, szétosztják vagyonukat és a Szentet akarják követni. Így a nagy nyomor miatt már-már forradalomhoz vezető nagy elkeseredés elcsitul; Ferenc gondviselészerű történelmi küldetése az, amit *III. Ince* pápa álmában látott: válllaival fenn tartja a dűledező pápai templomot, a Lateránt — dűledező Egyházat. A pápa jóváhagyja rendjét; később *Assisi Szent Klára* és társnői megalapítják a rend női ágát. A világban élők számára pedig Ferenc megalapítja harmadrendjét. Rendje bámulatos gyorsasággal terjed. Egyre többen lesznek

követői, akiknek a régi legenda szerint „sok volt az örömük, mert sokat hagytak el és sárszámba vették azokat a dolgokat, amik az embereket megszokták szomorítani, és így mérhetetlen volt vigasztalásuk és fölötte nagy a lelki örömük”.

1224 szept. 17-én az *Alverna hegyén*, hosszú böjtölés után Ferenc szíve oly nagy szeretetre gyulladt Isten iránt, hogy kéri: bárcsak érezhetné ő is azt a nagy fájdalmat, amit Jézus szenvedett a kereszten és azt a mérhetetlen szeretetet, melyet Ő érzett irántunk. S erre egy fénylő szeráf szárnyakon szárnyaló feszület közeledik, az Úr sebéből fénysugarak lövelnek Ferenc kezébe, lábába és szívéhez: megkapja és haláláig hordozza testén szenvedő örömmel a *stigmákat*, az Úr sebhelyeit.

Sok szenvedés után 1226 október 3-án jött érte a „halál testvér” (ahogy gyönyörű *Nap-himnuszában* nevezi), hogy az Úrhoz vigye. Egész életében úgy élt a földön, mint akinek nincs maradandó lakása itt, most végre hazajutott az atyai házba . . .

Lelkülete csupa szeretet, nemcsak minden jó és rossz embert, de még a madarakat, fákat, sőt a farkast is úgy szereti, *mint testvéreit* és úgy beszél velük. Utolérhetetlenül kedves, derűs, alázatos egyénisége már 700 éve világít számunkra és utánzásra ösztönöz. Ferenc az emberiség legnagyobb lelki „örök útítársai” közé tartozik.

„*Nincs itt a földön maradandó otthonunk!*”

Az Egyház imája: Isten, ki Egyházadat

Szent Ferenc érdemeiből új gyermekekkel gazdagítottad: add nekünk, hogy őt utánozva megvessük a földieket és égi adományaidnak szüntelenül örvendhessünk. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Xavéri Szent Ferenc

(Ünnepe dec. 3. — * 1506 ápr. 7. Xavér vára, Spanyolország.
† 1552 dec. 2. Szan Csao (Szancian) szigetén. — Strja Goa-ban, Indiában, jobbkez-ereklyéje Rómában, az Al Gesu-temp-lomban. — *Rubens* híres képe: Xavéri Szent Ferenc prédikál Indiában.)

Mindenki nagy jövőt jósolt az éleseszű és szép Xavéri Ferencnek, ő azonban a *párisi egyetemen* megismerkedve *Loyolai Szent Ignáccal*, csatlakozott hozzá Jézus Társasága alapításához és 1542-ben elindult az *indiai missziókba*, hogy tudomány, hírnév és kényelmes európai élet helyett gyalog járja be az indiai partvidék szegény halászfaluait és a lelkek ezreit mentse meg. „Adj nekem, Uram, lelkeket!” — hajtogatta egyre, és nem volt nyugta, alighogy egy helyen térített, már tovább sietett. Kb. 50 ezer kilométer térítő utat tett meg gyalog és kis halászbárkában. Így hihetetlenül sokat végzett, de az általa alapított kereszténység nem volt kellően megszervezve és ezért nem lehetett maradandó. Működése és lángoló *levelei* azonban ráterelték a figyelmet az ázsiai missziókra. 1549-től *Japánban* működik és mikor *Kínába készül*, a tengerparton egy halászkunyhóban megbetegszik és elhagyottan hal meg...

Életében „mindenkinek mindene volt”, minden-
kivel saját nyelvén tudott beszélni, a tengerésszel
a tengerről, a kereskedővel az árakról, ahogy
mondotta: „Bemegyek az emberek kapuján, hogy
ők is bejöjjenek az enyémen.” Tehetsége, meg-
nyerő szép külseje és nagy eredményei mellett is
olyan *alázatos* volt, hogy Szent Ignác leveleit
térdenállva olvasta . . . Sokat lehet tőle tanulni:
férfias alázatot, önzetlen munkavállalást, nehézsé-
gek kemény legyűrését és főként egyszerű, ter-
mészetes istenszeretetet!

Mindenkinek mindene . . .

*Xav. Szent Ferenc imája: „Istenem, szeret-
lek Téged . . .”*

Szent György

(Ünnepe április 23. — † 303. Palesztinában. — A sárkány-
ölő Szent György a szobrászművészet kedvenc témája;
Kolozsvári Márton híres prágai szobra stb.; szép szobra
látható a budai halászbástya alatt is.)

Életéből történetileg biztos, hogy *Kappadó-
ciából* származott, fiatal *katona* volt és Dioklecián
császár keresztény-üldözése alatt 303-ban Paleszti-
nában (valószínűleg Diospolis városában) szenvedett
vértanúhalált. Mivel katona volt és a Szentföldön
halt vértanúhalált, a középkori kereszteslovagok
kedvelt szentje és példaképe lett, a kereszteshad-
járatok legendás hőse. Oroszlánszívű Richárd
Anglia védőszentjévé is választotta. Ettől kezdve
nagy tisztelete legendákba burkolja történeti alak-

ját. A középkor benne látta a *sárkányölő lovagot*, a férfias bátorság és minden lovagi erény megtestesítőjét, minden baj legyőzőjét. Nekünk is szükségünk van rá, hogy a „sárkányt”, a „kígyót”, a bűnt és álnokságot, a hitbeli gyávaságot legyőzzük önmagunkban a kegyelemmel, akarattal és lelki erővel.

Küzdelem a bűn ellen!

Az Egyház imája: Isten, ki bennünket Szent György vértanú érdemeivel és közbenjárásával megörvendeztettél: engedd kegyesen, hogy akik általa jótéteményeidet kérjük, kegyelmed jóvoltával azokat megnyerjük. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Szent György

(Ünnepe február 21. — * Amasztriszban, Paflagoniában. — † 800 körül.)

Milyen kincs a Biblia és mennyit tanulhatunk a Biblia nagy jellemeitől! Szent György élete is ezt bizonyítja . . . *Keleten* élt, tanulmányai végeztével fiatalon pusztába vonult és egy tapasztalt öreg *remete* lelki vezetésére bízta magát. Lelkivezetője halála után annak tanácsa szerint kolostorba vonul, ahol a *Szentírás mindennapi elmélkedő olvasásával*, az ószövetség nagy jellemeinek lelki közelségében azok utánzására alakítja ki egyéniségét. Szülővárosában, Amasztriszban meghal a püspök, tiltakozása ellenére *püspökké* őt választják. Mint főpásztor mindent meg-

tesz híveiért. Mikor néhány kereskedő-hívét hamis váddal bebörtönzik, gyorsan odautazik Trapezundba és bátor fellépésével megmenti őket a halálos ítélettől. Ellenséges támadáskor ő önt lelket az ijedt amasztrisziakba. A biztos falak mögé gyűjti őket, ő maga pedig kint addig ostromolja Istent imáival, míg az ellenség elvonul. Életszentségének hírére *Irène császárnő*, a kiskorú VI. Konstantin anyja őt akarja konstantinápolyi püspöknek. Alázatosságból meghajlik a császárnő akarata előtt, de mivel egyszerű természete nem tudja megszokni a mesterkéltséget, kétszínű, romlott udvari életet, utóbb visszatér régi hívei közé . . .

A Szentírás nagy alakjainak komoly követésén alapuló, egyszerű, természetes, buzgó és mindig segíteni kész lelkülete számodra is utat mutat lelki életed, egyéniséged, jellemed kialakításában.

Olvasni a Szentírást naponként és követni a Biblia nagy jellemeit, szent alakjait!

Szent Gyula

(Ünnepe április 12. — † 352. Róma.)

Aki az erős akarat, bátorság hőseit, nagy jellemek mintáit keresi alakuló lelke számára, az csak ismerkedjék meg a szentekkel. Szent Gyula is ilyen nagy jellem . . . Római pap, majd 337-től *pápa*, abban az időben, mikor az üldözésektől nemrég megszabadult Egyház új belső ellenségekkel küszködik az *arianus eretnekekkel*. Az arianusokkal szemben Jézus istenségét védő Szent

Atanáztt visszahelyezi az alexandriai püspöki székre. Mikor az arianusok antiochiai álzsínaton Atanáztt ismét meg akarják fosztani püspökségétől, Szent Gyula pápa *erélyes levélben* tiltakozik. „Miért nem fordultatok először hozzám az alexandriai egyház kérdése ügyében?... Nem tudjátok, hogy előbb nekünk szokás írni és a végzésnek tőlünk kell származnia?... A ti eljárásotok nem egyezik Szent Pál rendelkezéseivel, sem őseink hagyományaival, hanem egészen új eljárás... én tehát Szent Péter rendeleteire utasítlak benneteket.” Szent Péter élő tekintélye sugárzik ezekből a pápai szavakból!... — Azonban annak dacára, hogy Nagy Konstantin császár is a pápa mellé állt, sok gondot adtak még neki az eretnekek. Mind az arianusokkal való küzdelmében, mind az Egyházat *szervező* munkájában, ma is fennálló és évszázadokra hasznos pápai hivatalok megalapításával Szent Gyula pápa, mint új Péter, „szikla” emelkedik ki korának zűrzavarából és viharából.

Hít és bátorság — sziklajellem!

Az Egyház imája: Esdekelve kérünk, hallgasd meg, Uram, könyörgésünket, mellyel Szent Gyula pápa és hitvalló ünnepén járulunk eléd, hogy aki neked méltóan szolgált, annak érdemeiért oldozz fel bennünket minden bűnünktől. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Szent Imre

(Ünnepe november 5. — † 1031. Székesfehérvár. — Szobra Kisfaludi-Stróbl Zsigmondtól a budapesti Horthy-körtéren. Képe Vastagh Györgytől a Szent István-bazilikában.)

A királyi városban, Székesfehérvárott született, édesanyja a szentéletű *Boldog Gizella*, édesapja *Szent István*, nevelője a bencés *Szent Gellért* püspök. Szent Gellért tanítása és Szent István „Intelmei” mély gyökeret vernek szívében. A mellett, hogy szereti a vitézi játékot és az akkori kor sportját: a vadászatot, és igazi lovaggá serdül, esténként késő éjtszakáig — pedig a fiatalok szeretnek aludni! — szentek életét olvassa, zsoltárokat imádkozik és énekel hálószozájában. Imádsággal, böjttel, virrasztásokkal *szorítja testét engedelmességre* és a lélek uralma alá. *Veszprémben* a Szűzanya oltára előtt buzgón kéri a Nagyasszonyt, mutassa meg neki, hogyan tehetne *valami nagyot* és értékeset Jézusért. Belső sugallatra akkor *örök szüzességet* fogad, testét és lelkét minden vágyaival együtt Jézusnak ajánlja fel. A hősiesség önmehtagadásában, a test megfékezésében éppúgy erőssé akar válni, mint a kardforgatásban és lovagi játékokban!

Fogadalmát annyira megtartotta és olyan szüztiszta életet élt, hogy még *másokban is megérezte* a tisztaszívűséget. Ugyanis, mikor atyja országjáró útjaira magával viszi, hogy beletanuljon az uralkodás művészetébe és egyszer *Pannón-halmához* közelednek, a szent király előreküldi fiát, aki a bencések üdvözlésére mindegyik szerettest megcsókolja. De nem egyenlőképen, ha-

nem egyiket egyszer, másikat kétszer, némelyiket ötször-hatszor is. Szent István csodálkozik fia viselkedésén, de utólag azonban rájön, hogy Imre a szerint csókolta meg kevesebbszer vagy többször a szerzeteseket, hogy mióta léptek be a rendbe és élnek tiszta életet. Imre tiszta lelke másokban is megérezte a tisztaszívűséget.

István király boldog lehetett, hogy maga után milyen buzgó és derék királyt adhat Imre személyében majd az országnak. Isten azonban másképp határozott. 1931 szeptemberében Székesfehérvár közelében Imrét egy vadászon súlyosan megsebesíti egy vadkan és belehal sebeibe. Isten nem azt akarta, hogy még egy jó és szent királya legyen a magyar népnek a földön, hanem, hogy *a magyar férfiaknak örök példaképe* legyen az égben, aki minden magyar fiút vonz a tiszta életre . . . Halálát megsiratta az ország, még a pogány magyarok is és körülrajongott emléke ezer és ezer magyar férfit vonzott, hogy próbáljon ugyanolyan erős akarattal uralkodni testi vágyain, ugyanolyan tiszta férfi lenni, mint Imre herceg volt.

„Ó, mily szép a tiszta nemzedék az ő fényességében! Halhatatlan emléke Isten előtt és az emberek előtt.”

Az Egyház imája: Isten, ki Szent Imrét ifjúsága virágában szenteid társaságába emelled, engedd, kérünk, hogy akit jámborral tettél, annak közbenjárását érezzük tenálad. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Szent István

(Ünnepe nálunk aug. 20. — A világegyház szept. 2-án ünnepli. — † 1038 augusztus 15-én, szentté avatta VII. Szent Gergely pápa. Szent Jobbját a budai királyi Várkápolnában őrzik. Keresztelését Benczur: *Vajk* keresztelése című festménye; történelmi jelentőségét *Aba—Novák* székesfehérvári freskói örököltették meg. — Szobra Stróbl Alajostól a budai Halászbástyánál, *Sidlótól* Székesfehérvárott.)

Gyenge és jó királyok mögött, a magyar hősiesség, kishitűség és pártoskodás mögött ott van egy erős és áldó Kéz: a *Szent Jobb*. Ezer év sok szenvedése, veszélye között ez őrizte és tartotta meg országunkat, hogy le ne gázolja ellenségeink gyűlölete és a környező népek önzése. Szent István volt, aki a pogány, műveletlen, kalandozó magyarságot korát megelőző éleslátással és kemény kézzel letelepedett, munkás, művelt néppé tette. Nélküle nem lenne ezeréves magyar történelem. Alakja a *férfias bölcsesség és kemény akarás* mintaképe.

Szent István, Géza fejedelem fia, fiatalkorában cserélte fel a keresztségben a pogány Vajk nevet Szent István első vértanú nevével. A szentéletű II. Henrik német császár testvérét, *Gizellát* vette feleségül. Az első magyar „szentcsalád”, István, Boldog Gizella és Szent Imre azóta is példaképe minden magyar családnak. István a Dunántúlon fellázadt *Koppány*, majd a Temesközben *Ajtony* legyőzése után megszervezi az országot. Életének nagy munkája, rengeteg fáradtsága és kemény harc eredménye a magyarság végleges *megtelepedése* a Dunamedencében, vár-

megyék és püspökségek szervezése, kolostorok alapítása, melyek körül virágzó falvak épülnek és az őserdő, mocsár áldott búzatermő földdé válik a *bencés szerzetesek* munkás példája nyomán. Az országlás sok gondja közepette a király *ráért alamizsnálkodni*: éjjelente keresi fel szegényeit. A Szent Jobb nemcsak lesujtani tudott, gyomlálni a gazt, hanem az élet megtörtjeit is felemelni. Irgalmasságát még külföldön is jelzi a római és jeruzsálemi zarándokház.

II. Szilveszter pápától kér *koronát* Asztrik apát által, jelezve, hogy a magyar király nem hűbérese sem a német, sem a görög császárnak. A pápa *apostolinak* nevezi Istvánt és különös apostoli jogokkal ruházza fel az Egyház szervezése terén.

Élete végén Isten *súlyos csapással* látogatja meg: Szent Imre meghal. A trónöröklés megoldatlanságában, a magyarság és kereszténység jövőjének reménytelenségében a szent király országát és koronáját örökre *felajánlja a Szűzanyának* és azóta Magyarország Mária országa. (Regnum Marianum.)* Sírjánál sok csoda történt, jobbkezét pedig épségben találta meg 1083 augusztus 20-án Székesfehérvárott Szent László király és azóta sem porladt szét mindmáig.

A te kezed is ne bűnös, gyenge, önző, hanem áldott kéz legyen!

* Földi uralkodása gondjaiból 1038. aug. 15-én hívta az Úr a mennyei dicsőségbe és boldogságba. Eppen Nagy-Boldogasszony napján szólította a szent Királyt a mennyek Királynője földi országából a mennyei Atya országába.

Az Egyház imája: Mindenható Isten, kérünk, add Egyházadnak, hogy Szent István hitvallód, aki földi országában terjesztője volt, közbenjárója legyen a mennyországban. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Szent János apostol

(Ünnepe december 27.)

Szüttisztasága miatt **öt szerette legjobban** az Úr valamennyi apostol között. A **Genezáreti-tó** mellől származott, **halász** volt, az idősebb Jakab apostol öccse. Az Úr mindenhová magával viszi, ott van Péterrel és Jakabbal Jézus színeváltozásánál a Tábor-hegyen, Jairus leányának feltámasztásánál. Az utolsó vacsorán Jézus mellett ül és Jézus vele közli, hogy ki fogja őt elárulni. Az ő szívébe vésődött legmélyebben Jézus utolsó akarata, a szeretet parancsa: „Szeressétek egymást, ahogy én szerettelek titeket . . .” — Nem csoda, hiszen Jézus Szíve fölé hajthatta fejét az utolsó vacsora alatt. Nagycsütörtök éjjel aggódva ott várakozik Kaifás főpap udvarán, nagypénteken ott áll a kereszt alatt és **Jézus reá bizza Édesanyját**. Magához is vette a Szűzanyát, aki nála lakott haláláig.

A lobbanékony Jánosból („a mennydörgés fiából”) Jézus közelségében a szeretet apostola lett. Később **Efezus** püspöke. Domitianus császár alatt **forró olajban** akarják kivégezni, de ő csodálatosan megmenekül. Számkivetésbe kerül **Patmos szigetére**, itt a „**Jelenések Könyvében**”

(Apokalipszisben) leírja jelképes látomásait az Egyház szenvedéseiről, győzelmeiről és az örök boldogság „mennyei városáról”. Igen öreg kort ért meg, ő az egyetlen, aki természetes halállal halt meg az apostolok közül (ahogy Jézus előre megjövendölte neki). Egész életének, működésének alaphangja a legyőzhetetlen *szeretet*. Evangéliumán kívül lelkületét őrzi még három levele az újszövetségi Szentírásban, mindhárom a szeretet csodás mélységű iskolája.

„Szeretet az Isten, és aki a szeretetben marad, Istenben marad és az Isten őbenne.”

Az Egyház imája: Egyházadat világosítsd meg, Uram, hogy apostolod és evangelistád, Szent János tanításától felvilágosítva megnyerjük az örök élet ajándékát. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Kapisztránói Szent János

(Ünnepe március 28. *1386 június 24., Capistrano, Olaszország, † 1456 október 23. Szobra a budai helyőrségi templom előtt.)

A törhetetlen kitartás szentje. Magyarországra csak 69 éves korában jutott el, de annyira megértette hazánk bajait és annyit tett érte, hogy méltán érezzük „magyar szentnek”. Magyarország és a kereszténység élethalálharcában közénk állt és az első sorokban harcolt velünk a pogány ellenség ellen. Így lett szentté és magyarrá.

Apja zsoldos tiszt volt. Hatéves korában árvaságra jutott. Fiatal korában *birói pályára*

lépett, de utóbb otthagyta bírói tisztét, mert a bírói függetlenségét nem látta biztosítva. A nápolyi király *Perugia kormányzójává* nevezi ki, de bölcsesége és erélye dacára a fellázadt polgárság 1415-ben börtönbe veti. Itt világosodik meg lelkében igazi hivatása, és ezért, mikor a fogságból kiváltatja magát, elrendezi menyasszonyával és családjával, hogy *ferencrendi pap* lehessen. Kemény akarata nem riadt vissza a *megalázó felvételi próbától*: számárháton ülve, süvegére felírt bűneivel kell végigmennie Perugia utcáin, ahol azelőtt kormányzó volt. 1420-ban, 34 éves korában szentelik pappá. Mint híres bűnbánati *szónok* hihetetlen tömegek előtt prédikál, rengeteget dolgozik. Kényes ügyekben gyakran pápai követként szerepel, a *florenzi* zsinaton az örmények visszatérése az Egyházba az ő buzgó ékesszólásának is köszönhető. Buzgó életére a koronát magyarországi működése teszi, hová 1455 tavaszán jut el. Éleslátása felismeri a török veszedelmet és a magyar széthúzást, a keresztény Európa nemtörődömségét, és ezért a pápa megbízásából nekilát *keresztes hadat toborozni Hunyadi János számára*. A török elleni csatának Hunyadi vezéri zsenije mellett ő a lelke. *Nándorfehérvárnál* (Belgrádnál) a török hajóhad szétverése, majd a vár visszafoglalása jórészt az ő tüzes bátorságának köszönhető. (1456 július 14.) A győzelem emlékére rendelte el III. Kalixtus pápa a déli harangszót. 1456 augusztus elején még meggyóntatja haldokló nagy barátját, Hunyadi, és rá néhány hónapra ő is meghal. Utolsó kívánsága szerint *azzal a kereszttel* temet-

ték el, melyet a pápa küldött és mellyel a nándorfehérvári csatában a magyar vitézeket lelkesítette.

A kereszttel harcolni a benned és körülötted levő pogányság ellen!

Az Egyház imája: Isten, ki Szent János által Jézus keresztségének erejével győzelemre vezetted híveidet, kérünk, hogy az ő közbenjárására győzedelmeskedve lelkünk ellenségein, elnyerjük Tőled a megigazulás koronáját. Amen.

Szent Jenő vértanú

(Ünnepe július 14. — † 505. Galliában, Franciaországban.)

Nehéz időkben igazi férfi volt. *Karthago* érseke a szegények kifogyhatatlan segítője, aki saját szegénysége mellett is mindig tudott adni a rengeteg nyomorgónak. Az Afrikát uraló *arianus* vandálok királya, a vad Hunerich a sivatag szélére számúzi az Egyházhoz való hűsége miatt. Itt egy *arianus* püspök foglya, aki nyirkos, földalatti börtönben tartja, hol köszvényt kap és súlyos kínzásokat szenved az igaz hitért. Hunerich szörnyű halála után (bélpoklosságban halt meg, elrothadt a teste) a szelídebb Gunthamund alatt visszatérhet hívei közé, azonban a vadabb Trazimund király számúzi tengerentúlra, *Galliába*, a mai Franciaországba. Csak levelekkel tudja száműzetéséből híveit katolikus hitükben való állhatatosságra buzdítani. Egy reggel holtan találták, ráborulva Szent Amarannd vértanú sírjára. Élete szenvedés volt a *hitért*, a hűség és kitartás

szentje. Talán ő imádkozta ki szenvedésével népének jobb sorsát. 30 év múlva a bizánci császár nagy hadvezére, Belizár felszabadította az északafrikai katolikusokat a vandál arianusok nehéz uralma alól.

Hit és hűség!

Az Egyház imája: Tekintsd, Uram, a mi gyengeségünket, és mivel cselekedeteink súlya számít, Szent Jenő vértanúd dicső közbenjárása pártfogoljon bennünket előtted, mindenható Isten. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Kalazanci Szent József

(Ünnepe augusztus 27. — * 1556 szeptember 11. Peralta de la Salle, Spanyolország. — † 1648 augusztus 25. Rómában. — Sírja a római Szent Panthaleon-templom főoltára alatt. Képe Dudits Andortól a budapesti Piarista Kápolnában. Életrajza Balanyi Györgytől.)

Loyolai Szent Ignác, Xavéri Szent Ferenc, Borromei Szent Károly után ő is egyike azoknak, akikkel Isten élő választ adott a hitújítók egyházellenes támadásaira. A fáradhatatlan *munka szentje*.

Főnemesi családból származott. Már fiatal-korában maga köré gyűjtötte társait és a kisebbeket, hogy hittanra és imára tanítsa őket, az Oltáriszentség és a Szűzanya szeretetét öntse szívükbe. Különböző iskolákban, ahol felnő, a „kis szentnek” és „az ifjúság tükrének” nevezik. Szülei a tehetséges fiúban, aki kitüntetéssel végzi el a jogot és teológiát, látják a család jövőjét, előnyös házasságra akarják kényszeríteni és csak

egy súlyos betegség alkalmából nyugszanak bele, hogy ha felgyógyul, Istené legyen. 1583-ban szentelik pappá. Egyideig buzgó lelkipásztor a Pireneusok vad hegyilakói között. Belső hívás Rómába hajtja, ahol eleinte Colonna Márk bíboros unokaöccsének nevelője, de figyelme egyre jobban ráterelődik a Róma utcáin csatangoló *elhagyatott fiúkra*. „Rád van hagyva a szegény, az árvának te leszel segítője” (Zsolt. 9, 14.), úgy érzi, hogy neki szól a zsoltár szava, megalapítja első *„kegyes iskoláját”*, hová százával özönlenek köréje az elhanyagolt kis vadócok. Sok gondba és munkába kerül iskolái fenntartására a pénzt összeszedni, a tanítás is erősen igénybe veszi, ellenségeinek irigysége és az emberi rosszakarat sokszor keresztezi apostoli terveit, tisztelőit pedig alig tudja leszerelni, hogy ne juttassanak neki valami egyházi kitüntetést, bíborosságot. Ő csak iskoláié, a fiúké akar lenni. Iskoláinak és rendjének: a *„kegyes iskolákat fenntartó Szűz Mária szegényei”*, röviden *Piaristák* gyors elterjedése újabb gondokat jelent. Kevés a tanító, nem tudja eléggé megválogatni, kiket vesz fel rendjébe, meg kell érnie, hogy az emberi gyarlóság és ellenségeinek rosszindulata zavart keltenek és a pápa fel akarja oszlatni rendjét. Ezekben a nehéz években érdemelte ki *tűrésével* „a második Jób” nevet. A római *pestisjárvány* alatt éjjel-nappal ápolja a betegeket és a halottakat saját vállán viszi eltemetni. Sokezer fiú lelkét megmentő és derék hívő férfivá nevelő munkás élet után 92 éves korában megpihenhetett az Úrban. Szíve

és nyelve, mellyel annyi jót tett, csodásan ép-ségben maradt.

A fáradhatatlan munka, az idő jó felhasználásának szentje!

Az Egyház imája: Isten, ki Szent József hitvallódat küldted Egyházadnak segítségül az ifjúságnak igaz tudásban és jámborságban való nevelésére, engedd kérünk, hogy mi is az ő közbenjárása és példája segítségével úgy szóljunk és cselekedjünk, hogy elnyerjük az örök jutalmat. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Szent Kálmán

(Ünnepe október 13. — * Irországbán. — † 1012 Stockerau, Ausztriában. Ereklýéi a melki apátságban.)

Amióta Szent Patrik megtérítette honfitársait, azóta Irország a „szentek szigete” lett. Szentünk itt született és a keresztségben szülei Szent Kálmánt, a VII. században élt ír vértanút választották védő-szentjévé, aki Szent Kiliánnal és Istvánnal együtt térítő útján szenvedett vértanúságot a németor-szági Würzburgban. Szent Kálmán is szerzetes lett. Valószínűleg ő is a sok *iországi bencés* kolostor egyikéből kelt *zarándokútra*, talán Rómába vagy a Szentföldre akart eljutni. Gyalog zarándokolt végig Európán Krisztus iránti szeretetből vállalva a hosszú út fáradalmait és veszélyeit. Mikor az alsóausztriai *Stockerau* környékére ért, pogányok elfogták és kémnek nézve megölték.

(1012.) Így zarándok-útján ártatlanul szenvedett halált.

A „szentek szigetén” született, *vértanú* volt a védőszentje és maga is szentté és vértanúvá lett. Ha a vértanúságban nem is, de a szent életben, kegyelmi életben igyekezzél őt követni!

Tetemét három évvel vértanúsága után a dunamenti *melki* Apátságban helyezték el és azóta Ausztria egyik védőszentje.

Az örök haza felé zarándokolunk, tűrjük a fáradságot, szenvedést Krisztusért!

Ima: Úr Jézus, aki annyira szeretsz bennünket, hogy vezetőnk és útítársunk vagy az önmegtagadások és jócselekedetek útján, az örök haza felé vezető keskeny és meredek úton, add, hogy soha le ne térjünk a bűn és élvezetek kárhozatba vezető széles és kényelmes útjára. Tudjuk, hogy Te vagy az út, igazság és élet és rajtad kívül nincs más út, más igazság, más élet, mely igazán boldoggá tudna tenni. Utánad akarunk menni, segíts, hogy felvegyük keresztünket mindennap és úgy kövessünk Téged. Amen.

Borromei Szent Károly

(Ünnepe november 4. — * 1538 október 2. Arona vára. — † 1584 november 3. Milánó. Sirja a milánói dőmban.)

Milánó második Szent Ambrusa, egyike azoknak, akik a német hitújítók rosszul sikerült reformációja után megcsinálták az igazi reformációt. Előkelő milánói család sarja, IV. Pius pápa unoka-

öccse. Nagybátyja 23 éves korában megteszi bíborosnak. Örül az állásnak, gazdagságnak, szeret vadászni, műkincseket gyűjt, *igazi renaissance-fejedelem*, — de a játékban nyert pénzt szegény apácáknak adja és ha valahol kétértelmű viccelésbe kezdenek, a legelőkelőbb asztalt is otthagya.

Tehetsége és családi összeköttetései révén a pápai diplomácia vezetője lesz, ő szorgalmazza a félbemaradt *trienti zsinat* folytatását. *Frigyessé nének halála meggondolásra készteti*. Szülei meg akarják házasítani, de ő titokban pap lesz és később mint püspöki székhelyén, Milánóban a trienti zsinat üdvös határozatait átülteti az életbe, hozzálát a züllött egyházi és világi élet megreformálásához. Egyes lanya kolostorokat bezár, másokat megjavít, az Egyház jogait kapzsi világi hatalmasokkal szemben is megvédi. Bátor, határozott egyéniség, aki tehetségét és családi összeköttetéseit egyaránt az Egyház javára használja fel. Eleinte haragszanak rá, hogy eltiltja a bűjtbe belenyúló kicsapongó farsangolásokat, visszaköveteli az Egyház jogait a város spanyol kormányzójától. Egy züllött szerzetes még rá is lő. Azonban ugyancsak megszeretik az 1576—77. évi nagy *pestisjárvány* alatt. A városkormányzó és a gazdagok elmenekülnek, ő a pestis hírére visszatér a városba, minden vagyonát, sőt temploma kincseit is pénzzé teszi, hogy a nyomorba jutott városban segítsen. Míg az orvosok is csak az ablakon néznek be, ő kapucinus szerzeteseivel ápolja a betegeket, gyóntatja-áldoztatja őket és éjtszakánként is csak néhány órára dől le étlen-szomjan

egy fapadra aludni. „A püspök olyan, — mondja — mint a hadban álló vezér. Valamire való vezér ilyenkor csak széken alszik.”

A lelkekért való állandó *megfeszített munka* — enni sem nagyon ér rá sose és éjtszaka jegyzeteket csinál, imádkozik, mert nappal nincs rá ideje — korán öreggké teszi arcát és 46 éves korában az Úr elszólítja a földről.

A pestisjárvány alatt engesztelő körmenetben a nép élén mezítláb vitt egy nehéz keresztet a vállán: belelép egy vasdarabba, lába vérzik, de ő megy tovább, a nép utána a *véres nyomon*. Munkás, önmehtagadó, önfeláldozó élete ma is ilyen véres lábnyom, mely nekünk is mutatja a mennyország útját.

„Aki utánam akar jönni, tagadja meg magát, vegye fel keresztjét mindennap és kövessen engem.”

Egyház imája: Őrizd meg Egyházadat, Uram, Szent Károly hitvalló és püspök állandó közbenjárására, hogy amint őt a lelkipásztori buzgóság megdicsőítette, úgy bennünket közbenjárása tegyen mindig tűzessé a Te szeretettedben. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Szent Lajos

(Ünnepe augusztus 25. — * 1214 április 25. Poissy. — † 1270 augusztus 25. Tunisban. — Sirja a párizsi St. Denys-templomban, feje a Sainte Chapelleben.)

A franciák Szent László királya. Mint király, a pénz egységesítésével, vagyonbiztonság megszilárdításával, békeszeretetével, mellyel még

a királyi család jogtalan hódításairól is lemondott, a társadalomfelforgató albi eretnekek elleni és az angol királyok elleni védekező harciban bátorságával jólétet és békét szerzett hazájának. Nevének örök földi emléket állított a híres tudósképző párizsi Sorbonne-egyetem megalapításával és a szentföldi ereklyék számára épített gyönyörű Sainte Chapellel.

Egész életén át végigkísérte édesanyjának, a castiliai *Szent Blankának* szeretete, aki szeretett fiát *inkább holtan akarta látni, mint halálos bűnnel lelkén*. Mikor a keresztes háborúban kérdésére, hogy mit választana inkább: a belpoklosságot vagy a halálos bűnt, egyik őszinte lovagja inkább a halálos bűn mellett döntött, Szent Lajos megindítóan beszélt lovagjának lelkére, hogy a bűn rosszabb, mint száz poklosság... Mikor pedig törvényt hozott, hogy az istenkáromlók nyelvét tüzes vassal kell égetni és környezetében egyesek ezt túl szigorúnak találták, így felelt: „Szívesen süttetném tüzes vassal a magam száját, ha ezzel országomban ki tudnám *írtani a káromkodást!*“...

Jeruzsálem elestének hírére fogadalmat tett, hogy *keresztes hadjáratot* vezet az Őrszülőföldjének visszahódítására. 1248 augusztus 25-én el is indult, minden csatában maga járt az élen, volt úgy, hogy hat szaracén is körülvette, de ő kivágta magát. El is foglalták a Szentföld hadászati kulcsát, az egyiptomi Damiette-erődöt. De utóbb az éhség, járvány, balszerencse folytán seregével a mohamedánok fogságába esett,

ahonnan csak Damiette átadása és nyolcszázezer arany váltságdíj fejében szabadult. Bátorságára jellemző, hogy mikor a fogságban véres törrel berontott hozzá egy török főember: ezzel a törrel most gyilkolta meg az egyiptomi szultánt és rögtön a király szívébe szúrja, ha lovaggá nem üti őt — Szent Lajos egyszerűen csak ennyit felelt: hitetlent nem lehet lovaggá ütni. Ez az *elvhűség*, az igazsághoz való önzetlen és bátor ragaszkodás jellemezték egész életében szelídsége, önfegyelmzése és békeszeretete mellett.

Nagyon szerette a szegény ferencrendi és domonkosrendi barátokat, hűséges tanácsadóit és munkatársait. Csak feleségének, Provencei Margitnak könnyei tartották vissza, hogy szerzetessé ne legyen, így csak Szent Ferenc harmadrendjébe lépett be. A szegények iránti szeretetére jellemző, hogy *naponta 120 szegényt* vendégelt meg asztalánál és maga szegte nekik a kenyeret.

Első keresztes hadjáratában megrokkant egészséggel, de töretlen lélekkel újra elindult Keletre. Azonban önző öccsének, Anjou Károlynak tanácsára *Tunis*-ban kötött ki és a rosszul megalapozott hadjáratban járványos betegségbe esett. Folyton vágyódott az Úr szenvedéseinek és megdicsőülésének színhelyére, lázában egyre hajtogatta: „Jeruzsálem, Jeruzsálem, *megyünk Jeruzsálembe!*” 1270 augusztus 25-én érkezett meg lelke a fénylő „mennyei Jeruzsálembe”, a királyok Királyához.

Élete az igazi férfiasság kimeríthetetlen mintaképe számodra is! Kiváló jellemét meg-

magyarázza az, hogy nagy elfoglaltsága mellett is *naponta két szentmisét* is hallgatott és így állandó meleg lelki kapcsolat fűzte a legnagyobb jellemhez, a *férfi Krisztushoz!*...

Inkább a halál, mint egy halálos bűn!

Az *Egyház imája*: Isten, ki Szent Lajos királyt földi uralkodásból mennyei dicsőségébe királyságába vitted át, érdemeire és közbenjárására kérünk, egyesíts bennünket is a királyok Királyával, Szent Fiaddal, Jézus Krisztussal. Ki veled él és uralkodik, Isten mindörökkön-örökké. Amen.

Szent László

(Ünnepe június 27. — † 1195 július 29. — Sírja a nagyváradai székesegyházban. — Életrajza Karácsonyi Jánostól.)

Fiatalkorában unokatestvére, Salamon elől kénytelen *Lengyelországba menekülni*. Fegyveresen tér vissza, majd kibékül Salamonnal és megkapja az ország keleti harmadát, Bihart és Erdélyt. A *cserhalmi ütközetben* az ő vitézsége arat győzelmet a besenyőkön és ezzel megnyeri a nép szívét. Géza király halála után ő lép a trónra. (1077.) Az életére törő Salamont Visegrád várába záratja, de Szent István sírjának felbontásakor, a Szent Jobb feltalálásának öröme nagylelkűen *megbocsát Salamonnak*. Uralkodása alatt a trónviszályokban megrendült királyi tekintély újra erőssé lesz. A magyar király hatalmas és gazdag, szép művészi palotában lakik. Szent

László király mégsem akarja a gazdagság kényelmét és szórakozásait kiélvezni, hanem tiszta életű, *el nem puhult*, krisztusi erkölcs szerint élő *igazi katolikus férfi*... A háborúban katonáival együtt résztvesz a táborozás és harc fáradalmaiban, együtt viseli velük az éhséget, szomjúságot, a harc veszedelmeit. Igazi keresztény *lovag*. Önmagának, testének és indulatainak tud parancsolni, tud nagylelkűen megbocsátani, ezért engedelmeskednek neki vakon és követik feltétlenül katonái. Az akarat és a kegyelem ereje érzik szavai mögött. A pogány *kunokkal* szemben karddal is harcol háromízben (1085, 1091, 1092.), de miután legyőzi őket kardja, másodszor le kell győznie pogány vadságukat, élvezetvágyukat és érzékiségüket férfias szent életének példájával. 3 törvénykönyvével és a szabolcsi zsinattal kiírtja a pogány erkölcsök maradványait népéből. — A nagy VII. Szent Gergely pápának az Egyházat a méltatlan püspököktől megtisztító harcában IV. Henrik császárral szemben, Szent László a pápa oldalán küzd. Amilyen izzó magyar, éppolyan hűséges és áldozatkész fia az Egyháznak.

Nem csoda, ha Isten az ő lovagját különös képen is segíti. Amikor a legyőzött kunok aranyat szórnak el, hogy megmenekülhessenek, a lehajló vitézek kezében a pénz kővé válik, ahogyan a földi gazdagság már régen értéktelenné vált a szent király szemében, aki csak *a mennyország számára igyekezett kincseket gyűjteni magának*. A szomjúságtól elgyötört seregnek bárdja érintésére Isten vizet fakaszt a sziklából,

hiszen nem hagyhatja el Isten azt, aki érte küzd. A legenda szerint a tordai hasadék is úgy keletkezett, hogy a föld csodálatosan kettévált Szent László és az őt üldöző kunok között.

Életének legszebb pillanatai közé tartozhatott, mikor az egész keresztény világ nevében őt kéri fel keresztes hadjárat vezetésére. Elvállalta, de már nem tehetette meg. Isten hűséges harcosát megjutalmazta az örök győzelem koronájával: a boldog mennyországgal.

Igazi keresztény férfi, Krisztus lovagja!

Az Egyház imája: Isten, ki a hit megvallóját, Szent László királyt különböző csodákkal tüntetted ki, engedd kérünk, hogy érdemeinek közbenjárására megszabaduljunk minden bajtól és élvezhessük az örökkévaló örömöket. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Szent Márton

(Ünnepe november 11. — *317. Pannoniában. — † 397. Tours.
— Ereklýei Toursban.

Szentünk, akinek tiszteletére az összes szent között legtöbb templom épült a világon, Szent Ágoston és Ambrus kortársa volt. *Magyarországon* született, a Pannonhalma közelében levő Sabária Sicca római településen. Apja katonatiszt volt, aki leszerelése után Felső-Olaszországban, Pávia mellett kapott kis birtokára vonult vissza. Itt nőtt fel Szent Márton. Tízéves korában szülei akarata ellenére keresztény *hitujonc* lett. Apja, hogy el-

térítse Krisztustól, 15 éves korában besoroztatta *katonának*. Így került mint 19 éves ifjú lovassági tiszt *Galliába*, a mai Franciaországba. Itt történt vele *Amiens* környékén, hogy télen egy meg-gémberedett koldust látva odalovagolt hozzá és kardjával *kettévágta tisztiköpenyét*, felét a koldusra borította. Következő éjjel megjelent neki Krisztus, vállán a köpennyel és az angyalokhoz így szólt: „Márton, a hitujonc öltöztetett engem ebbe a köpenybel” 339-ben megkeresztelkedett. Császár tisztjéből Krisztus katonájává akart lenni, de csak 341-ben sikerült neki a katonaságtól szabadulni legendás körülmények között. Szent Hiláriusz püspök közelségében nevelődött buzgó remetévé. Pannoniába visszatérve sikerült neki anyját megtérítenie, majd egyideig Milánó mellett élt remeteéletet. Utóbb Galliában alapít kolostort, számos kiváló szent kerül ki keze alól. A *Tours-i püspökséget* visszautasítja, de csellel egy beteghez hívják és beviszik a városba, hogy püspökké tegyék. Mint püspök továbbra is szerzeteséletet él Marmoutierben, a Loire folyó egy félszigetén épített kolostorban. Ide tér vissza mindig térítő útjairól, melyeken sok pogányt megtérít, sok ariánust visszahoz az Egyházba. Beszédei rövidek, bensőségesek és egyénisége, élete példája teszik egyszerű szavait nagyhatásúakká. Márton igazi katonás egyéniség, aki állandóan *harcol* saját teste és hibái ellen. Télen is pusztá földön hál. Mikor 80 éves korában súlyos betegen halálát érzi, tanítványai kérik: „Miért hagysz el minket, jó atyánk, nem látod, hogy ragadozó farkasok

leselkednek nyájadra?" Mire Szent Márton megindultan így imádkozik: „*Uram, ha népednek szüksége van rám, nem vonakodom a további munkától, legyen meg a te akaratod.*” Nagy lázában sem engedi, hogy legalább szalmára fektessék, mert: „Keresztény embernek a bűnbánat hamuján kell meghalnia és vétkeznék, ha rossz példát adnék nektek.” És amikor oldalt akarják fektetni: „Hagyjatok, testvéreim, hadd nézzem inkább az eget, mint a földet, lelkem úgylis odatart.”

Lelki harc tested és hibáid ellen!

Az Egyház imája: Isten, ki tudod, hogy a magunk erejéből semmikép sem állhatunk meg, engedd kegyesen, hogy Szent Márton püspök és hitvallód közbenjárására minden küzdelemre megerősíttessünk. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Szent Mátyás apostol

Ünnepe február 24. — † 60 körül. — Szent Ilona által eltalált ereklyéi Rómában a S. Maria Maggiore-templomban és a Trier-i székesegyházban.)

Azok közül való volt, akik együtt voltak „az apostolokkal minden időben, mikor Jézus köztük járt-kelt János keresztségétől addig a napig, míg felvétetett a mennybe”. A mennybemenetel után, mikor az apostolok Péter javaslatára *Júdás helyébe* új apostolt választanak, a Szentlélek segítségül hívása mellett közte és József tanítvány között húznak sorsot és így kerül azok közé,

akik „*tanúságtevői Jézus feltámadásának*“. (Ap. csel. 1. fejezet.) Tanúságát Jézusról sok munkával és végül szenvedésével és vértanúhalálával pecsételte meg. A hagyomány szerint Aetiopiában vagy pedig a Fekete-tenger mellékén tanított és Szepetopolban szenvedett vértanúhalált. Halálának módjáról is ellentétesek a régi hagyományok. Egyesek szerint lefejezték, más hagyomány szerint keresztre feszítették. Egy azonban bizonyos: kezdettől fogva Jézushoz tartozott és Jézus tanításáért életét is odaadta. Neve annyit jelent, mint *ajándék* és tényleg ajándék is volt, mert megbecsülte és továbbadta Isten sok kegyelmét, amit kapott. Én is ajándék szeretnék lenni embertársaimnak. Isten ajándékait, kegyelmeit megbecsülöm magamban és továbbadom másoknak, kiárasztom környezetemre. Ajándék legyen példám, szeretetem, tisztaszívűségem, áldozatkészségem mások számára, mindazoknak, akik velem érintkeznek.

Isten ajándéka akarok lenni másoknak!

Ima: Úr Jézus, aki megajándékozta bennünket szent apostolaid élete példájával, add, hogy mi is tanításodat ne csak erősen higgyük, hanem szerinte is éljünk és így példánk másoknak is megvilágítsa a hozzád vezető utat, aki a világ Világossága vagy. Amen.

Szent Mihály főangyal

(Ünnepe szeptember 29.)

Szent Pál apostol írja: „Nemcsak a test és vér ellen kell tusakodnunk, hanem . . . a go-

noszság szellemei ellen. Ezért vegyétek fel az Isten fegyverzetét, hogy ellenállhassatok a gonosz napon és megállhassatok." (Efez. 6, 12.) Ebben a gonoszság elleni *lelki harcban* vezérünk Szent Mihály. Ő volt az, aki az Istenné lenni akaró gőgös, Istennek nem engedelmeskedő angyalokat *letaszította* a mennyből. Szent Mihály a jó angyalok vezére a mennyben. Hihetetlenül nagy okossága, akarata, lelki szépsége és buzgó istenszeretete megmutatta a lázadó szellemeknek, hogy ugyan „*kicsoda olyan, mint az Isten?*” (Mi-khaél: Mihály, szószerint ezt jelenti héberül.) Ezért fordulunk hozzá bizalommal minden kísértésben, a gőgösség, önzés és érzékiség sötét óráiban, hogy „parancsoljon neki az Isten” és az ő erős segítsége segítsen a mi lelki harcainkban is legyőzni a gonoszságot. Az Egyház is az emberi rosszakarattal, istengyűlölettel és bűnös elvakultsággal való küzdelmében, nehéz időkben az ő segítségét kéri. Ezért imádkozzuk buzgón minden csendes szentmise végén: „Szent Mihály arkangyal, védelmezz minket küzdelmeinkben, a sátán gonosz kísértései ellen légy oltalmunk. Esedezve kérünk: parancsoljon neki az Isten! Te pedig, mennyei seregek vezére, a sátánt és a többi gonosz szellemeket, kik a lelkek veszedelmére törnek e világban, Isten erejével taszítsd vissza a kárhozat helyére. Amen.”

Istenért harcolni!

Az *Egyház imája*: Isten, ki csodásan rendezted el az angyalok és emberek hivatását, engedd kegyesen, hogy akik az égben szüntelenül

előttem szolgálnak, a földön védjék életünket.
A mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Szent Miklós

(Ünnepe dec. 6. — * Patara, A kisázsiai Myra püspöke. —
† 350 körül. — Ereklýei Bariban (Olaszország), ahová a
kereszteshadjáratok alatt hozták át.)

A *segítő felebaráti szeretet* szentje, aki az
Úr Jézus példája szerint „körüljárt, jót tevén”.
Életéről kevés történeti adat maradt fenn. Tud-
juk, hogy jó módú ember volt, *Myra*, kisázsiai
város püspöke lett, *Nagy Konstantin* császár ide-
jében, a híres *niceai zsinaton* is résztvett. Ten-
geri útján lecsendesítette a vihart, ezért a hajó-
sok védőszentje is. Sok jócselekedetének, meleg-
szívűségének híre előbb a keleti, majd a nyugat-
i egyház kedvenc szentjévé tette. Keleten meg-
alkották *liturgiáját* és utóbb sok legenda fűző-
dött nevéhez. Ha ezeknek történeti valóságát
nem is lehet mindenben ellenőrizni, mindenesetre
jellemzik szentünk lelkületét.

Szent Miklós pénzéhes hatalmasaktól meg-
mentett bajbajutott embereket, sokszor csodásan
segített ártatlan halálraítélteken. Ahogy a gyer-
mekek képzeletében él, *az ablakokba ajándéko-
kat tevő szent*, ez talán onnan ered, hogy Myrá-
ban élt egy elszegényedett nemesember, akinek
három szép leánya volt. Mivel hozomány hiá-
nyában nem tudta őket férjhez adni, a három
leány már majdnem bűnös életre adta magát,
szépségükből akartak munka nélkül megélni.

Szent Miklós megtudta a dolgot és éjnek idején ablakukon titokban bedobott egy zacskó aranyat. A következő két éjjel adományát ugyanígy megismételte és így a szegény ember mindhárom leányát tisztességesen férjhez adhatta.

Jószívűségeddel másokat megmenteni az elkeseredéstől és a büntől!

Az Egyház imája: Isten, ki Szent Miklós püspököt számtalan csodával tüntetted ki, add, kérünk, hogy az ő érdemei és közbenjárása által megszabaduljunk a pokol tűzétől. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Szent Pál

Ünnepe június 29. — * A kisázsiai Tarsusban. — † 67. Rómában. — Sírja Rómában.)

Saul római polgárjogot nyert jómódú zsidó szülők gyermeke volt, szülei az akkori görög műveltség megszerzése mellett sátorkészítésre is taníttatták. Majd Jeruzsálemben a szentéletű tudós, Gamáliel tanítványa lett. Mint buzgó zsidó, Jézust csalónak tartotta és tanítását, híveit fanatikusan üldözte. Keresztények felkutatására indult *Damaszkuszba*, mikor az úton Jézus szavát hallotta: „*Saul, miért üldözesz engem?!*” A látomás után megvakult, de mikor Damaszkuszban egy Ananiás nevű keresztény Jézus tanításával megismertette, hitt és megkeresztelkedett. Ekkor a hit világossága után testi látását is visszanyerte. Ettől kezdve használja a latinos *Pál* (Paulus) nevet.

Kétévi remeteélettel készül apostoli hivatására, majd *Jeruzsálembe* megy és jelentkezik Péternél. Püspökké szentelik, elindul első nagy térítő útjára. *Három térítő útján* bejárja Kisáziát, Ciprus szigetét, Görögország nagyvárosait: Korinthust, Athént, Tesszalonikát. Később eljut Rómába is és egészen az akkori művelt világ határáig, Spanyolországig. Rengeteget *dolgozik*, még többet *szenved* Krisztusért. Nem egyszer megverik, rágalmakkal feljelentik, megkövezik. Különösen zsidó fajtestvérei okoznak sok bajt neki, ők juttatják börtönbe Jeruzsálemben. A császárhoz fellebbez és római hosszabb fogság után kiszabadul. Ő az első az apostolok között, aki nagyobb tömegekben téríti meg a *pogányokat* és vallja a zsidózó keresztényekkel szemben, hogy az ószövetség megszűnt, tehát a pogányokból lett keresztényeknek semmi mást nem kell megtartaniuk, mint csak Jézus parancsait. Gyenge testében, igénytelen külseje alatt óriási akaraterő rejlik. „*Keresztre feszíti testét Krisztusért.*” Igyekezik, hogy: „*mindenkinek mindene*” legyen. Térítő munkájáról az „Apostolok Cselekedeteiben” olvashatunk érdekes részleteket. Lelkületét és tanítását 14 mélytartalmú hosszú *levele* őrzi az újszövetségi Szentírásban. Szent Pál igazán elmondhatta: „az én életem Krisztus és meghalnom nyereség” . . . 67-ben *Rómában fejezték le* Néró császár ideje alatt. „A jó harcot végigharcoltam, a pályafutást bevégeztem, a hitet megtartottam, készen vár reám az igazság koszorúja, melyet megad nékem azon a napon az Úr, az igazságos Bíró.” (II Tim. 4, 7. 8.)

„Az én életem Krisztus!”

Szent Pál a szeretetről: „Szóljak bár az emberek vagy az angyalok nyelvén, ha szeretetem nincsen, olyanná lettem, mint a zengő érc vagy pengő cimbalom. És legyen bár prófétáló tehetségem, és ismerjem bár az összes titkokat és minden tudományt, és legyen bár oly teljes hitem, hogy a hegyeket áthelyezem; ha szeretetem nincsen, semmi sem vagyok. És osszam el bár egész vagyonomat a szegények táplálására, és adjam bár át testemet, úgy hogy elégjek; ha szeretetem nincsen, semmit sem használ nekem!

A szeretet türelmes, nyájas; a szeretet nem féltékeny, nem cselekszik rosszat, nem fuvalkodik fel, nem nagyravágó, nem keresi a magáét, nem gerjed haragra, nem gondol rosszat, nem örvend a gonoszságnak, de együtt örvend az igazsággal; mindent eltűr, mindent elhisz, mindent remél, mindent elvisel.

A szeretet soha meg nem szűnik . . . azért megmarad a hit, a remény, a szeretet, ez a három; de ezek között legnagyobb a szeretet.” (I Kor. 13, 1—13.)

Szent Péter

(Ünnepe június 29. — † 67. Rómában. — Sírja ugyanott, a Szent Péter-templomban.)

Simon (Jónás fia) a Genezáreti-tó melletti *Kafarnaumban* volt *halász*, hol Jézus is olyan gyakran tartózkodott nyilvános működése alatt,

hogy szinte második otthonává vált ez a tóparti városka. Itt hívta meg őt Jézus apostolnak bátyjával, Andrással együtt. Péter az Úr hívására *otthagya* halászhajóját, *mindenét* és követte az Urat, hogy emberek halászává legyen. Jézus mindjárt nevét is megváltoztatta Simonról *Péterre* (görögül: szikla; zsidóul: Kéfás), ezzel is jelezve, hogy Péterrel különleges tervei vannak. Meg is mondta neki később: „Te Péter vagy, azaz *szikla és rád építem Egyházamat*; neked adom a mennyek országa kulcsait . . .” Jézus példabeszédei, példája, leckéztetései formálják a hirtelen lelkesedő, hirtelen haragvó Péter lelkületét. Az utolsó vacsorán még ígéreti, hogy életét adja Jézusért, és nem akarja elhinni, mikor Jézus megjövendöli neki: „Bizony mondom neked, mielőtt a kakas kétszer megszólal, háromszor is megtagadsz engem.” De a Getszemáni-kertben őt is elnyomja az álom s még egy óra hosszat sem tud gyötrődő Mesterével virrasztani. Jézus elfogatásakor kirántja kardját és levágja az egyik szolgál, Malkus fülét, de mikor Jézus szavára vissza kell dugnia a kardot és Jézust elfogják, ugyanaz éjjel Kaifás főpap udvarán (hová a Jézusért való aggodás vitte) a cselédek közt *háromszor is letagadja* Jézust és esküdözik, hogy nem is ismeri őt. Jézust kihozzák, tekintete találkozik Péterével és Péter kimegy az udvarról, hogy sírva bánja meg gyáva tagadását. A feltámadt Jézus háromszori tagadására emlékezteti őt, mikor háromszor is kérdi tőle a Genezáreti-tó partján: „Szeretsz-e engem jobban ezeknél?” És Péter válaszára Jézus háromszor

mondja neki: „Legeltesd bárányaimat, legeltesd juhaimat.” A jó Pásztor mielőtt fölmege a mennybe, Péterre bizza nyáját, így lett Péter az Egyház feje, az első pápa. Tényleg, ettől kezdve ő vezeti az Egyházat: az ő indítványára választják meg Júdás helyére Mátyás apostolt, az első pünkösdkor ő beszél először, ő veszi fel az első pogányt az Egyházba, ő hívja össze az első zsinatot Jeruzsálembe 50-ben, a biblia mindenütt őt említi először az apostolok között. Először Jeruzsálemben, majd Antiochiában térít. Jeruzsálemben ismételten börtönbe kerül, honnan angyal szabadítja ki. 42-ben elmegy Rómába, ettől kezdve itt él, térít, ő Róma első püspöke. Itt is feszítik keresztre fejjel lefelé 67-ben, Néró üldözése alatt. Sírja fölé ma hatalmas templom kupolája borul, apostoli lelkületét őriz két levele is. (Ismered-e őket?!)

Szikla-hit, szikla-jellem, lelkes szeretet Krisztus iránt!

Ima: Szent Péter, aki „mindent elhagyva” követted Jézust, add, hogy én legalább a bűnt elhagyva kövessem a Mestert. Adj nekem igazi hitvalló bátorságot, hogy soha meg ne tagadjam Jézust. Adj szeretetet, hogy bűneimet jóvátegyem, ahogy te jóvátetted tagadásodat. Téged sziklává tett Jézus kegyelme, eszközöld ki számomra a kegyelmeket, hogy sziklaerős legyen hitem, sziklaerős jellemem és tüzes-lelkes Jézus iránti szeretetem. Amen.

Szent Sándor

(Ünnepe április 22. — † 178. Lyonban.)

Elválhatatlan *jóbarátok* voltak ketten: Sándor és Epipodius. Mindkettő egészséges, erős, fegyelmezett és szűztiszta életű ifjú. Marcus Aurélius császár alatt városukban, *Lyonban* is kitört a nagy keresztényüldözés. A keresztényeket kizárják a hivatalokból, Fórumról, fürdőkből, sehol sem mutatkozhatnak, a felízgatott csöcselék kifosztja lakásaikat, legocsmányabb rágalmakkal illetik őket. A 48 lyoni vértanú irtóztatós kínzatás után kiszenved. Sokan megtagadják hitüket. A két jóbarát a város környékén egy tanyára vonul vissza. *Nem keresik a vértanúságot*, de mikor nem térhetnek ki hitük megvallása elől, *bátran vállalják* a szenvedést. Először az ifjabb Epipodiuszt kínozzák meg, az ő lefejezése után Sándor azt mondja: „Könnyen halok meg, mert testvérem győzött. Miatta nem kell már aggódnom.” Őt is megkínozzák, *keresztrefeszítik*. Mindkét jóbarát, akik eddigi életükben is Krisztuséi voltak és „megfeszítették testüket a vétkekkel és bűnös kívánságokkal együtt” (Galat. 5, 24.), most sem cserélte fel az önmegtagadást, Krisztus követését a pogány életmóddal, „az istenek vidám szolgálatával”, — ahogy a pogány bíró hittagadásra akarta őket rábírní — hanem követte az Üdvözítőt. Hasonlókká lettek Krisztushoz *halálukban*, hogy hasonlókká lehessenek majd hozzá a *feltámadásban!*

Keresztre feszítem testemet a vétkekkel és bűnös kívánságokkal!

Az Egyház imája: Add, kérünk mindenható Isten, hogy vértanúd, Szent Sándor közbenjárására megszabaduljunk minden testi bajtól és lelkünk megtisztuljon minden bűnös gondolattól. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Aquinói Szent Tamás

(Ünnepe március 7. — * 1225. Roccasicca várában, Nápoly közelében. † 1274 márc. 7. Fossanuovában, Olaszország, a lyoni zsinatra utaztában. — Sírja Toulouseban, jobbkarja Rómában.)

Egyike az emberiség legnagyobb szellemeinek, az „örökervényű bölcsélet”, a keresztény filozófia megalapítója. Főműve, a katolikus hittan nagyarányú tudományos összefoglalása, a „*Summa Theologia*”, a Szentírás mellett ott volt a trienti zsinat tárgyaló asztalán. Tudása évszázadokra irányította a tudományt és ma is világító fáklya nehéz kérdésekben.

Főrangú családja erőszakkal és rábeszéléssel igyekezett megakadályozni belépését a kol-duló *Domonkos-rendbe*; egy évig várfoogságban tartották, ő azonban hajthatatlan maradt, a szobájába küldött rossz hírű nő *csábításait vissza-utasítja* és hűségét Isten azzal jutalmazza, hogy ettől kezdve a tisztaság terén nem voltak soha többé kísértései. „Mindíg olyan tisztának ismer-tem, mint egy ötéves gyermeket . . . soha *halálos bűnbe bele nem egyezett*” — írja róla

halálakor gyóntatóatyja. Gyermeki áhitattal tisztelte Szent Ágnest. A nagy hittudós hírneve mellett — a *párizsi egyetem* világhírű tanára volt már 27 éves korától — megőrizte alázatosságát, egyszerűségét. Egymásután írja meg bölcséleti és hittudományi munkáit, a keresztény tudomány évszázadokra világító fáklyáit. Magas szellemi munkájában az imádság volt megvilágosítója, ezért hallhatta az oltáriszentségi Jézus szavait: „Jól írtál rólam, Tamás, mit kívánsz tőlem?” — Semmit, Uram! — felelte — csak Téged! . . . Imádságos lelkéről tanúskodnak imái és az úrnapi liturgikus szöveg. („Tantum ergo . . .” stb.)

„. . . Csak Téged, Uram! . . .”

Az *Egyház imája*: Isten, ki Egyházadat Szent Tamás hitvalló csodálatos tudományával megvilágosítottad és szent működésével megtermékenyítetted, add nekünk, kérünk, hogy amit ő tanított, ésszel felérjük és amit cselekedett, követésével befejezzük. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Villanovai Szent Tamás

(Ünnepe szeptember 22. — * 1488. — † 1555 szept. 8. Valencia, Spanyolország. Sírja a valenciai Ágoston-rendi templomban.)

A lelkek szeretetének és a felebaráti szeretetnek szentje. Már gyermekkorában — jó módú szülőknek gyermeke volt — elcserélte ruháját egy rongyos fiúéval és otthon azt bizonyítgatta, hogy

az neki sokkal jobban áll . . . A salamancai egyetem elvégzése után 26 éves korában az alcalai főiskola tanára lett, majd belépett az *Ágoston-rendbe* és 1520-ban pappá szentelték. Mindíg azt vallotta, hogy „*a tudomány jámborság nélkül olyan, mint a kard gyermek kezében: csak árt magának vele*”. . . De azt is tudta, hogy csak akkor tud használni jámborságával az Egyháznak és felebarátainak, ha tudománnyal egyesíti.

Szigorú szerzeteselete, hősieis önmegetagadái csodásan kiáradtak prédikációira, bármennyire is igyekezett Isten különös adományait szerényen elrejteti. Így lett a hatalmas V. Károly császár udvari szónoka és nagy ellenkezése dacára („Megmenthetem-e lelkemet az érseki méltóságban?!”) valenciai érsek. Valenciában első útja a börtönbe vezette. Mint érsek is kopott szerzetesruháját hordta, filéreki tudott alkudni, ha arról volt szó, hogy saját magának vegyen valamit, a császárnak csak nagynehezen kölcsönzött húsz-ezer tallért egy fontos várépítésre, de naponkint 500 szegényt táplált. Püspöksége alatt minden szegény leánynak adott hozományt. Megszorult emberek még éjjel is felkeltették anyagi segítségért. Halálos ágyán már az az ágy sem volt az övé, melyben feküdt, azt is elajándékozta a valenciai fogháznak és kérte, hogy hagyják kölcsönben nála, míg meghal.

Meg volt győződve, hogy vagyonához a szegényeknek van joguk. „Ha azt akarod, — mondta — *hogy Isten meghallgassa kérésedet, halld meg te is a szegény szavát*. Ha azt akarod, hogy Isten

megelőzzön szükségedben, te is előzd meg a szegényt nyomorában, *ne várj arra, hogy koldulni kezdjen*. Mindenekelőtt azokon segíts, akik restelnek koldulni. Ha megkoldultatod őket, annyi, mintha megvásároltatnád velük az alamizsnát . . .” „Felelj nekem, bűnös, vásárolhatsz e pénzeden jobbat és szükségesebbet, mint bűneid bocsánatát?”

„*Amit egynek a legkisebbek közül teszte, nekem teszitek.*”

Az Egyház imája: Isten, ki Szent Tamás püspököt a szegények iránti irgalmasság erényével ékesítetted fel, kérünk, hogy az ő közbenjárására mindnyájunkat, kik Hozzád esedezünk, tölts el kegyesen irgalmasságod gazdagságával. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Aquitaniai Szent Vilmos

(Ünnepe május 28. — † 812. a gellanei kolostorban.)

Kiváló *katona*, jó fejedelem és Nagy Károly császár elválaszthatatlan jóbarátja. A Spanyolországból betörő *arabokat* többször megverte és megvédte népét a pogány ellenségtől. A felszabadított területeket nagy bölcseséggel szervezte meg. Alattvalóinak atyja. Mikor két húga apáca lett, elrendezve családjá ügyeit, ő is elhatározta, hogy szerzetes lesz. Nagy Károly nem szívesen engedi el kiváló fejedelmét és alattvalói tartóztatják, de ő csak azt feleli: „*Ha mindig veletek maradhatnék, talán hallgatnék rátok, de meg kell egyszer halnom és így ne vegyétek zokon,*

ha azt választom, aki az út, igazság, élet."
Zarándokruhában alázatosan kopogtat az általa
alapított *gellanei bencés kolostorban* és kéri, hogy
felejtsék el az egykori Vilmos *fejedelmet* és győz-
tes vezért, mert ezentúl csak Vilmos *testvér* akar
lenni. Hosszú ideig ő a kolostor szakácsa. Vezeklő,
alázatos életét Isten csodákkal tünteti ki: egyszer
a kemencetűzet kereszttetéssel oltja el és halála-
kor maguktól megszólalnak a környék összes
harangjai.

*Barátok elmaradnak, Krisztus mindig velem
marad!*

Ima: Úr Jézus, aki mondottad: „Ti barátaim
vagytok, ha megteszitek, amiket parancsoltam
nektek“, add, hogy Szent Vilmos közbenjárására
és példájára isteni barátságodat mindennél többre
becsüljük és soha Hozzád hűtlenné, barátságodra
méltatlanokká ne váljunk. Amen.

TARTALOM

I. Betűrendben:

Béla (Adalbert)	5
András (Endre)	7
Antal	9, 11
Ágoston	12
Dezső	14
Ferenc	15, 18
György	19, 20
Gyula	21
Imre	23
István	25
János	27, 28
Jenő	30
József	31
Kálmán	33
Károly	34
Lajos	36
László	39
Márton	41
Mátyás	43
Mihály	44

Miklós	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	46
Pál	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	47
Péter	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	49
Sándor	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	52
Tamás	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	53,	54
Vilmos	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	56

II. Történeti sorrendben:

Szent Mihály főangyal
Szent Mátyás apostol † 60 körül.
Szent Péter † 67.
Szent Pál † 67.
Szent János † 100 körül.
Szent Sándor † 178.
Szent György lovag † 303.
Szent Márton, Toursi 317—97.
Szent Miklós † 350 körül.
Szent Gyula pápa † 352.
Szent Jenő † 505.
Szent Dezső † 556.
Szent György remete † 800 körül.
Szent Vilmos, Aquitaniai † 812.
Szent Béla (Adalbert) † 997.
Szent Kálmán † 1012.
Szent Imre † 1031.
Szent István király † 1038.
Szent László † 1195.
Szent Ferenc, Assisi 1182—1226.
Szent Antal, Pádúai 1195—1231.

Szent Lajos király 1214—1270.
Szent Tamás, Aquinói 1225—1274.
Szent János Kapisztránói 1386—1456.
Szent Tamás, Villanovai 1488—1555.
Szent Antal, Zaccaria 1502—1539.
Szent Károly, Borromei 1538—1584.
Szent József, Kalazanci 1556—1648.
Szent András, Fournet 1752—1834.

